

minister, naar han siger: Gør Kirken fri, gør Staten fri, det ærede 4de Medlem for 2den Kreds, naar hun siger: Lad Kirken passe sit og Staten sit, og den konservative Ordfører, naar han siger: De Konservative vil Kirkens Frigørelse — naar vi kan naa et godt Stykke frem ad den Vej, er vi efter min Mening ogsaa naaet frem til den fuldstændige Adskillelse mellem Stat og Kirke.

Jeg maa atter anmode om, at det høje Ting vil behandle dette Lovforslag hurtigt og velvilligt. Jeg hører jo nu, at den ærede Ordfører for det radikale Venstre vil foreslaa Udvalg nedsat. Jeg vil saa haabe, at Udvalget vil fremskynde Arbejdet saa meget som muligt.

Inger Gautier Schmit: Det er saavel af den højtærede Kirkeminister som af den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti og den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti udtalt, at vi selvfølgelig til enhver Tid kan vente Konflikt, hvis de bestaaende Forhold ikke ændres. Det vil jeg absolut ikke bestride. Vi kan vente Konflikt. Det har vi overhovedet kunnet i den danske Folkekirke lige siden Grundlovens Givelse. Dette er altsaa i og for sig ikke noget nyt. Spørgsmaalet er: Hvorledes er vi hidtil kommet over disse Konflikter? og derom mener jeg, det er rigtigt at sige, at det er den indre Kraft i Kirken, der har overvundet disse Vanskeligheder. Derfor vil jeg fastholde mine Udtalelser fra før, som gik ud paa, at saa længe Folkekirken har denne indre aandelige Kraft til at overvinde de Konflikter, som maatte opstaa, saa længe er det en levedygtig Folkekirke. Ejer den ikke længere Kraft i sig, da er det Tid til Opløsning.

Den højtærede Minister fremstillede, hvor uhyre vanskeligt det var for en politisk Minister at staa overfor et saadant Valg, og jeg anerkender Ministerens redelige og ærlige Udtalelse om, at han her traf sit Valg ud fra politiske Motiver. Samtidig maa og kan jeg kun glæde mig over, at det i dette Tilfælde falder sammen med det, som for den allerstørste Del af Venstrepartiet kirke- ligt set var den rette Afgørelse i denne Sag. Selvfølgelig er det svært at staa overfor en saadan Afgørelse, men jeg maa her støtte det radikale Partis Ordfører, som siger, at Ministeren er netop den, der i saadanne Tilfælde skal træffe Afgørelsen. Jeg vil indrømme, at det var et vanskeligt Valg, men hvem vil Ministeren sætte til at træffe Valg i sit Sted, og hvilken Repræsentation vil Ministeren tænke sig, at man her paa Rigs- dagen vilde stemme for som den, der

fremtidig skulde foretage saadanne Valg i Stedet for den fungerende Minister? Her er vi nemlig ved det springende Punkt, idet man fra Socialdemokratiets Side i Dag absolut klart har givet til Kende, at man ikke vil gaa Kirkeforfatningens Vej, medens man fra konservativ Side absolut har peget paa, at det er ad den Vej, man mener at kunne komme til en Løsning. Naar vi i Øjeblikket ikke kan gaa med til dette Udvalgs Nedsættelse, er det netop paa Grund af de diametralt modsatte Standpunkter overfor Spørgsmaalet om dette Udvalgs Nedsættelse, som er kommet til Orde her, og som efter vort Syn ikke borger for en lykkelig Løsning.

Den højtærede Minister citerede et Ord, jeg havde brugt: „Lad Kirken passe sit, og lad Staten passe sit“. Dette Ord brugte jeg i Forbindelse med min Gengivelse af Venstres hele Tankegang i denne Sag, nemlig denne: Vi har i 1922 faaet et stort og omfattende Lovkompleks med Hensyn til Kirkens Forhold, Love, som nylig har set Dagens Lys og ikke har bundfældet sig i Befolkningen, Love, som endnu ikke har vist deres fulde Kraft og Omfang, Love, som Menighederne trænger til at leve sig ind i for at kunne administrere dem fuldt ud, saaledes at de derigennem udvikles til maaske ad Aare at tage senere Opgaver op. Thi der er jo ingen, som i denne Sag vil være Profet og spaa, at vi aldrig naar til Adskillelse af Stat og Kirke. Jeg ønsker ikke at indtage dette Standpunkt, men jeg siger, at saaledes som de kirkelige Forhold er i Øjeblikket med disse nye Love af 1922, vil vi fra Venstres Side synes, at det vilde være at foregribe Livets sunde og jævne Udvikling, som er i fuld Kontakt med det danske Folkeliv, med den danske Folke- karakter, allerede paa dette Tidspunkt at sige: Nu er disse Love ikke nok, nu maa vi have noget nyt, nu maa vi finde paa noget bedre, Tilstandene er saa utaalelige og uholdbare, at vi ikke kan leve videre under dem. Jeg finder ikke, at det, at en Kirke- minister er i en Konfliktsituation, at han er i en for ham overordentlig vanskelig Situation — hvad jeg fuldt ud kan indrømme, at Ministeren var —, skulde være tilstrækkelig Begrundelse for nu at kaste os ud i en Mængde Drøftelser, om hvis Resultat ingen i Øjeblikket kan vide noget. Vi i Venstre mener fremdeles, at det vil være urigtigt nu at gaa ind i disse Drøftelser, og vi mener det allermost, fordi Motiverne til at gaa ind i dem er saa vidt forskellige hos de to Partier, som har sluttet sig sammen om Udvalgets Nedsættelse.